

DE HOOFDKERK VAN MARIAKERKE ONZE-LIEVE-VROUW-KONINGIN (6)

Marcel Leeuwerck

Na ons uitgebreid bezoek aan de doopkapel staan wij weer in het hart van het kerk-schip op de kruising met het transept.

Hier ondergaat de bezoeker de rust van het evenwicht in de verhoudingen tussen de breedte en de hoogte van de gewijde ruimte. Architect Smis liet bovendien de zijdelingse bogenrijen tot het hoogkoor over de dwarsbeuk heen lopen en met die opstelling verlengde het kerk-schip. Ook zonderde hij daarmee beide zijkapellen af.

Die van rechts sloot hij zelfs met een glaswand en verhief haar tot winterkapel, een moderne energiezuinige oplossing. Die glaswand kan trouwens discreet in de vloer wegzinken.

Kijken wij eens achterom westwaarts, dan zien wij er het doksaal met het orgel dat de firma B. Pels en Zonen uit Lier bouwde in 1959. Het bevat een windbedeling met kegelladen met electro-pneumatische tractuur die 20 registers aanblazen, verdeeld over twee klavieren en een voetklavier.

Een oude foto verraadt dat dit orgel eerst op een zijdokaal boven de werkkapel stond.

Op hetzelfde niveau als het doksaal bemerken wij vier rijzige heiligenbeelden aan de geboortes van de moerbogen.

Rechts:

1. Sint Jozef, wakend als een brave huisvader over de jonge Jezus.
2. Sint Antonius van Padua, als bewaker van verloren voorwerpen blijft "Toontje" zeer populair. Een oud volkswijsje zegt in het Frans "Saint Antoine de Padoue, toi qui cache tout dans un coin ou dans un trou, rendez-nous ce qui n'est pas à vous"
En het helpt (soms).

Links:

1. Sint Kristoffel = Christoforus en betekent "Christusdrager".
Een mooie legende vertelt hoe een (nog ongelovige) reus mensen over een gevaarlijke rivier droeg. Op een

dag helpt hij aldus een kind over dat opeens ondraaglijk zwaar werd. Op zijn vraag antwoordt het kind: "Ik ben Jezus en draag de wereld op mijn hand". De reus bekeerde zich en mocht zich voortaan als "Christusdrager" verheugen in de aanroeping van alle reizigers. Wellicht is deze legende een sublimatie van de mythe van Atlas die de wereld torste.

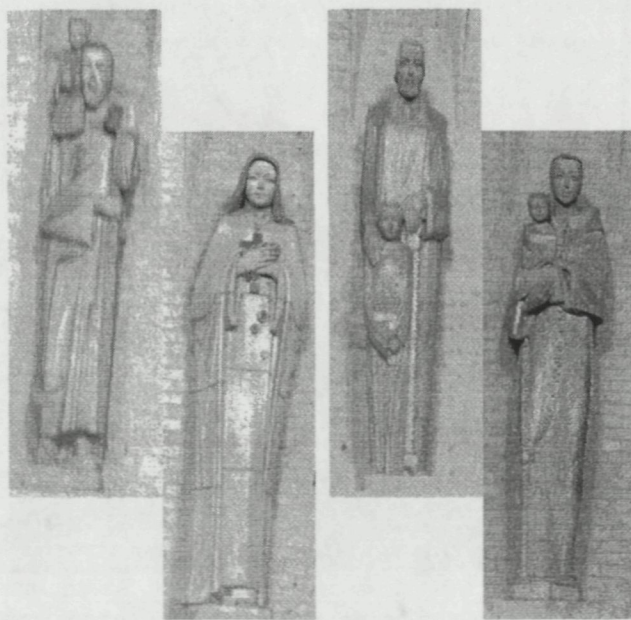
Bestond Kristoffel al dan niet historisch, zijn medaille siert veel auto's tussen andere mascottes en gri-gris.

2. Sint Theresia van Lisieux.

Deze jong gestorven Karmelites kreeg van de Franse "poilus" die in hun tranchees doodangsten leden veel aanroepingen tot redding en blijft populair.

Vandaag krijgen deze vier volksheiligen in iedere kerk een plaats. Meestal in de vorm van een smakeloos Saint-Sulpice-achtig beeld, maar altijd hangt er een offerblok onder om kaarsjes te kopen.

Bij ons in Mariakerke houdt men het serener en artistieker. Deze 2,20 mtr hoge keramiek-

beelden ondersteunen symbolisch het gewelf en zijn van de hand van August Michiels. Samen met het Crux Triumphalis boven het altaar dateren deze beelden van 1984, bij het 25-jarig bestaan van de kerk.

Op het voorplein ontmoeten wij reeds een beeldje (zie deel 4) van deze Mariakerkse kunstenaar, alhoewel hij in 1922 is geboren te Sint-Amandsberg. Hij staat goed bekend als kunstschilder, beeldhouwer, keramist en graficus. Hij bezocht de Academies van Oostende en Gent. In zijn profane oeuvre staat de vissersvrouw centraal, iedereen kent trouwens de rij wachtende vrouwen voor het station. Het staat in symbiose met vormen uit de zee fauna op symbolische manier. Later beeldhouwt hij koppen in Spaans marmer, waarin tegenstelling tussen ruwe en gepolijste texturen en finito/non-finito een grote rol spelen.

Hij leverde monumentale werken te Nieuwpoort (Floreal), Langemark en Oostende. Zijn atelier en verkoopzaal lag op de Nieuwpoortsesteenweg 487 te Oostende waar hij een paar jaren geleden overleed.

Laat ons nu eerst de linker kapel bezoeken. Daar troont op het altaar het zeer vereerde Ma-

riabeeld, dat nog uit de Barak is meeverhuisd. Naar de smaak van de "goede oude tijd" staat het opgesmukt met kanten sluier en bonte kledij in fijne stof. Het kreeg daarenboven koninginneallures met een scepter en een kroontje, vervaardigd door goudsmid M.Claeys uit Brugge, die ook het meeste overige koperwerk leverde. Zo zijn ook van zijn hand: de tabernakels van hoofd- en zijaltaar in verguld koper met bergkristal, de kandelaars, wierookvat en ander vaatwerk. Eigentijdse gelovigen kunnen nu nog moeilijk veel verering opbrengen voor een zo onderwets sentimenteel uitgedost Mariabeeld. Toch branden er nog altijd kaarsjes voor, die evenwel in 2006 een heiligschennende verminking niet konden beletten. Een schaamteloze vandaal rukte toen brutaal de linkerarm met het Jezuskindje uit. Dezelfde dag stal die cultuurloze barbaar nog het kroontje van het Mariabeeld in de Duinkerkerk.

Deze goddeloze aanslagen zijn intussen hersteld en het beeld staat nu iets doelmatiger beschermd in de linker zijkapel die oorspronkelijk voor Sint Willibrordus was bedoeld. In deel 2 van deze bijdrage (Gidsenblad nr 4/2005) kon u lezen hoe de bisschop van Luxemburg, Mgr Lommel ooit " piston" speelde bij een anticlericale minister om de toelating tot stichting van de kerk los te wringen. Uit dank voor deze onmisbare steun besliste de kerkfabriek om deze zijkapel toe te wijden aan Sint-Willibrord (°658-+739) patroon van Luxemburg, wiens stoffelijk overschot te Echternach (u weet wel: met de dansende processie) verering geniet. Het wandelpad langs de noordermuur van de kerk heet bovendien het Willibrorduspad. Deze heilige blijkt ten andere niet vreemd aan deze streek. Hij kerstende ze in de 8ste eeuw en daarvan getuigen o.a. de Willibrorduskerk te Middelerke en het oudste kerkje van Stene.

In 2001 schonk een kunstenaar Fraa Kohne een zwart-wit tableau met titel " De Heilige Willibrord zegent de vissers ". Het hangt aan de linkermuur en zit barstensvol symboliek. De bezoeker krijgt ter plaatse een lange tekst met uitleg ter beschikking.

GENIET MET AZURIET!

Reisbureau voor alle touroperators,
vlieg-, trein-, bootticketten.

*Waar service en dienstbaarheid
geen ijdel woord is!*

REIZEN

Torhoutsesteenweg 449
Hoek Kastanjelaan
8400 Oostende
Tel. 059 51 49 51

Openingsuren

*Maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en
vrijdag: 9 tot 12 en 14 tot 18 uur.*

Zaterdag: 9.30 tot 12 uur.

met uitleg ter beschikking.

In de kleine raampjes naast het altaar plaatste glazenier Cor Westerduin (zijn levensloop las u in deel 5) het Luxemburgse wapen van het Groot-Hertogdom en van bisschop Mgr.Lommel.

A. Groot Hertogdom: het veld doorsneden met vijf balken van zilver en vijf van azuur, overdekt met een klimmende en gekroonde leeuw van keel.

B. Mgr. Lommel:

-rechts (links voor de kijker): het wapen van Luxemburg, maar gebroken door het veld helemaal van zilver te laten. Indien de bisschop het wapen in zijn geheel had overgenomen, dan zou hij zich tot de Groot-Hertogelijke familie hebben verheven.

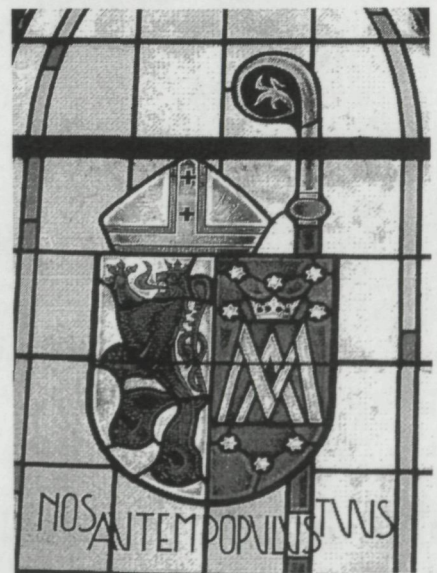
-links: van azuur met een zilveren Maria-monogram met kroontje van zilver en het veld bezaaid met zespuntige sterren van zilver, vijf in het hoofd en drie in de voet. Dit bisschoppelijk wapen is verhoogd met mijter en kromstaf. Onderaan leest men het devies " nos autem populus tuus " – " wij immers uw volk ".

Zo'n kernachtige zinspreuk omvat een heel programma. Zij roept de gelovigen samen in eendrachtige vroomheid en onderwerping aan God.

Wippen wij nu eens over naar de weekkapel aan de zuidzijde.

Daar staat het altaar altijd klaar voor dagelijkse misviering met erop een kruisbeeld en icone.

In de hoek staat nog een bescheiden Sint-Jozefsbeeld. Officieel blijft deze kapel evenwel toegewijd aan de heilige Devota patrones van het prinsdom Monaco. Die bizarre regeling dateert van uit 1958. Toen jumeleerde de stad Oostende met Monaco, ter gelegenheid van de Expo '58. Het prinselijk paar, Leurs Altesses Sérénissimes Rainier en Grace verwaardigden zich toen om onze stad met een staatsiebezoek te vereren. De delegatie genoot een waardige ontvangst en ons stadsbestuur wenste de dynamiek van Oostende te demon-

Grafisch Bedrijf
LAMMAING BVBA
Wij geven vorm aan uw identiteit.

Industriezone 2
Zandvoordeschorredijkstraat, 14
8400 Oostende
T.059 70 71 23
F.059 80 45 79
print@lammaing.com
www.lammaing.com

streren met een bezoek aan een grandioze bouwwerf. Schepen van Openbare werken, Mr Dehouck, leidde ze meteen naar de kerk in opbouw waar de geestelijkheid ze graag verwelkomde en onmiddellijk aanbood om de zuiderkapel aan hun patrones, de H.Devota (+304) toe te wijden. Sommige pastoors hebben immers een neus voor zaken (dat is geen geheim) en zij hoopten dat deze bijzondere band tussen Mariakerke en Monaco de parochie geen windeieren zou leggen. Inderdaad sturen de Consuls van Monaco te Oostende (de familie Porta) jaarlijks bloemen.

In 1999 viel het eeuwfeest van de fusie met Oostende samen met het 40-jarig bestaan van de kerk. Dan kwam Mgr. Barthe hier de herdenkingsmis opdragen en er een (saaie) Franse preek houden. Meteen vereerde hij de relikwie van de H.Devota.

Toeval of niet: maar beide zijkapellen verwijzen nu naar twee belastingsparadijzen. Een gids hoeft deze bijzonderheid nooit toe te lichten, alle bezoekers verstaan het vanzelf.

In de kleine ramen naast het altaar vinden wij,

zoals aan de overzijde, ook de wapens van Monaco en zijn bisschop.

A. Monaco: geruit van zilver en keel. Wij ontmoeten dit wapen in Oostende op meerdere locaties.

B. Mgr.Barthe: van azuur met een vijfpuntige ster van goud in de linkerbovenhoek, die drie gouden stralen laat uitwaaieren naar onder rechts. Ook bekroond met mijter en kromstaf. Onderaan leest men het devies " Respice stellam " – (zoek)-bekijk (en volg) de ster.

Weeral een heel programma in twee woorden om de zeer materialistisch ingestelde Monegasken (prinselijke familie inbegrepen) naar meer verheven betrachtingen te doen streven.

In beide kapellen en verderop ontmoeten wij nog meer mooie glas-lood-ramen, maar daarover vertellen wij voort in de volgende aflevering.

